

**חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים) (תיקון),
התשנ"ז-1997***

1. תיקון סעיף 1 בחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ז-1996¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף (ג), אחרי "מעצר" יבוא "ועל עיכוב".
2. תיקון סעיף 5 בסעיף 5(2), במקום "כאמור בסעיף 24(ג)" יבוא "כאמור בסעיף 24(ב)".
3. תיקון סעיף 16 בסעיף 16 לחוק העיקרי, ברישה, אחרי "חשוד" יבוא "או נאשם".
4. תיקון סעיף 21(ד), ברישה, הקטע מ"בקשה למעצר" עד "מועד הדיון" – יימחק.
5. אחרי סעיף 21 לחוק העיקרי יבוא:

21א. (א) בדיון בבקשה למעצר לפי סעיפים 12 ו-21 ובערר על החלטה לפי סעיפים אלה, רשאי בית המשפט להורות על הגשת תסקיר מעצר, ורשאי הוא להורות על שחרור בפיקוח קצין מבחן, כאמור בסעיף 48(א)6; תסקיר מעצר לא ישמש תסקיר קצין מבחן לענין העונש, על פי הוראות סעיף 37 לחוק העונשין, התשל"ז-1977² (להלן – חוק העונשין); על תסקיר מעצר יחולו הוראות סעיף 191 לחוק סדר הדין הפלילי; ואולם, בבקשה למעצר לפי סעיף 12, לא יורה בית המשפט על הגשת תסקיר מעצר, בענינו של מי שהיה עצור פחות מחמישה ימים עד למתן החלטתו, אלא במקרים מיוחדים.

(ב) תסקיר מעצר יכלול את נסיבותיו האישיות של הנאשם, משמעות המעצר, החלופות למעצר ולשחרור, או המלצה בדבר תנאים מיוחדים לשחרור בערובה והפיקוח עליהם.

6. בסעיף 22 לחוק העיקרי, האמור בו יסומן "א" ואחריו יבוא:
"ב) הוגשה הודעת ערעור על פסק דין על ידי תובע, רשאי בית המשפט שלערעור לצוות על מעצרו של הנאשם בהתאם להוראות סעיף 21".
7. בסעיף 23 לחוק העיקרי –
(1) בסעיף קטן (א) –
(א) פסקה (7) – תימחק;
(ב) האמור בפסקה (8) יסומן "(7)" ובה, במקום "בסעיף זה" יבוא "בחוק זה";
(2) סעיף קטן (ב) יסומן "(ג)" ובו המילים "כאמור בסעיף (א)7" – יימחקו ולפניו יבוא:

"(ב) שוטר מוסמך לעצור אדם ולהביאו לתחנת המשטרה לתכלית שלשמה ביקש לעכבו, אם האדם אינו מצויית להוראותיו שניתנו על פי סמכויות העיכוב המסורות לו בדין, או אם הוא מפריע לו להשתמש בסמכויות העיכוב."

* נתקבל בכנסת ביום כ"ד באדר ב' התשנ"ז (2 באפריל 1997); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק 2366, מיום ח' באדר א' התשנ"ה (8 בפברואר 1995), עמ' 306.
1 ס"ח התשנ"ז, עמ' 338.
2 ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

8. בסעיף 24(א) לחוק העיקרי, אחרי "ביצוע המעצר" יבוא "שוטר יזהה את עצמו גם בהתאם להוראות סעיף 5 לפקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א-1971³ (להלן – פקודת המשטרה), ועובד ציבור יזהה את עצמו גם על ידי הצגת תעודה המעידה על סמכויותיו".
9. בסעיף 25 לחוק העיקרי, אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:
- (ד) נעדר הקצין הממונה מהתחנה או נבצר ממנו מלדון בשחרורו של עצור, רשאי שוטר שהוסמך לכך בהתאם לפקודות משטרת ישראל, כהגדרתן בסעיף 1 לפקודת המשטרה, לשחרר את העצור לפי הוראות חוק זה; ובלבד שאם הורה על שחרור בערובה, יקבל את אישור הקצין הממונה לערובה ולתנאיה.
- (ה) שוחרר עצור בערובה לפי סעיף קטן (ד), יראוהו כאילו שוחרר על ידי הקצין הממונה".
10. בסעיף 26(ב) לחוק העיקרי, המילים "מבלי להביאו לתחנת המשטרה" – יימחקו, ובמקום "סעיף 25(א)" יבוא "סעיף 25".
11. האמור בסעיף 29 לחוק העיקרי יסומן "(א)" ואחרי יבוא:
- (ב) חל מועד הבאת עצור בפני שופט כשבת או חג, יובא העצור בפני שופט לפני כניסת השבת או החג.
- (ג) חל מועד הבאת עצור בפני שופט כאמור בסעיף קטן (ב) ואישר קצין משטרה בדרגת סגן ניצב כי לא ניתן להביא את העצור בפני שופט לפני כניסת השבת או החג בשל צורכי חקירה מיוחדים, יובא העצור בפני שופט לא יאוחר מתום ארבע שעות מעת צאת השבת או החג.
- (ד) בוצע המעצר פחות מארבע שעות לפני כניסת השבת או החג, או במהלך השבת או החג, יובא העצור בפני שופט לא יאוחר מתום ארבע שעות מעת צאת השבת או החג, או בתום 24 שעות מעת מעצרו, הכל לפי המאוחר.
- (ה) (1) עלה משך החג או צירוף החג והשבת על 48 שעות, ולא ניתן להביא את העצור בפני שופט עד סמוך לפני כניסת השבת או החג, יובא העצור בפני שופט בהקדם האפשרי לאחר צאת השבת או החג, או בתום 24 שעות מעת המעצר, הכל לפי המאוחר;
- (2) עלה צירוף השבת והחג על 72 שעות, יובא העצור בפני שופט לא יאוחר מתום 32 שעות מעת מעצרו;
- (3) ביקש עצור שלא להביאו בפני שופט לפני צאת השבת או החג, יובא בפני שופט בהקדם האפשרי לאחר צאת השבת או החג.
- (ו) שר המשפטים והשר לבטחון פנים יקבעו, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, הסדרים לקיום הדיונים על פי סעיף זה.
- בסעיף זה, "חג" – מועד ממועדי ישראל המפורטים בסעיף 18א(א) לפקודת סדרי השלטון והמשפט, התש"ח-1948⁴.

³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 17, עמ' 390.

⁴ ע"ר מס' 2, התשי"ח, תוס' א', עמ' 1.

"(ד) הגופים בהם יוענקו לעובדי ציבור סמכויות עיכוב ומעצר כאמור, ייקבעו באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת."

13. בחוק העיקרי, "פרק ג': שונות" יסומן "פרק ד': שונות" ובו סעיפים 41 עד 48 יסומנו, בהתאמה, 76 עד 83 ולפניו יבוא:

"סימן ו' – הטלת ערובה ושחרור בערובה

41. בסימן זה –

הגדרות

"ערובה" – ערבון כספי או ערבות עצמית של חשוד או של נאשם, בין לבדם ובין בצירוף ערבות מכל סוג שהוא, ערבות או ערבון כספי של ערבים, הכל כפי שיוורה בית המשפט או הקצין הממונה, לפי הענין.

42. (א) החליט הקצין הממונה לשחרר בערובה או להטיל ערובה, יקבע את סוג הערובה ואת גובהה לפי השיקולים האמורים בסעיף 46.

קביעת ערובה
בידי הקצין
הממונה

(ב) שחרור בערובה יהיה על תנאי שהחשוד יתייצב לחקירה או למשפט בכל מועד שיידרש, ושלא ישבש הליכי חקירה ומשפט; הקצין הממונה רשאי, בהסכמת החשוד, להתנות את השחרור בערובה בתנאים הבאים:

(1) חובת הודעה על כל שינוי במען המגורים ובמקום העבודה;

(2) איסור יציאה מן הארץ והפקדת הדרכון, לתקופה שלא תעלה על 3 חודשים;

(3) איסור כניסה לאזור, לישוב או למקום בארץ, שיקבע, לתקופה שלא תעלה על 15 ימים;

(4) איסור לקיים קשר או להיפגש עם מי שיקבע, לתקופה שלא תעלה על 30 ימים;

(5) חובת מגורים או הימצאות באזור, בישוב או במקום בארץ, שיקבע, לתקופה שלא תעלה על 15 ימים;

(6) חובה להתייצב בתחנת המשטרה במועדים שיקבע;

(7) איסור יציאה ממקום המגורים במשך כל שעות היממה או חלק ממנה, לתקופה שלא תעלה על 5 ימים.

(ג) ההוראות הקבועות בסעיף 48(ב), (ד) ו-(ה) יחולו על החלטתו של הקצין הממונה.

(ד) החליט הקצין הממונה לשחרר את החשוד בערובה ולא הסכים החשוד להטלת הערובה, לגובהה או לתנאיה כאמור בסעיף קטן (א), או סבר הקצין הממונה כי יש לשחרר את החשוד בתנאים שאינם בתחום סמכותו, או לא הומצאה הערובה במועד, ייעצר החשוד ויובא בהקדם האפשרי ולא יאוחר מ־24 שעות, בפני שופט.

(ה) נקבעה ערובה על דרך של ערבון כספי ונבצר מן החשוד ליתן את הערבון, רשאי הקצין הממונה להורות על שחרור החשוד בערובה אחרת, וכן להתנות את השחרור בהפקדת הערבון הכספי תוך מועד שיקבע.

(ו) דינו של מי שהוטלה עליו ערובה כדין משוחרר בערובה, בשינויים המחויבים.

43. מי ששוחרר בערובה על ידי הקצין הממונה רשאי לערוך בפני בית משפט שלום –

ערר על החלטת הקצין הממונה

(1) על גובה הערובה או על סבירות תנאיה, תוך 14 ימים מיום החלטת הקצין המונה;

(2) על תנאי השחרור בערובה שנקבעו, אם נשתנו הנסיבות ויש בהן כדי להשפיע על קביעת תנאי השחרור.

44. (א) חשוד שטרם הוגש נגדו כתב אישום, נאשם או נידון שערעור תלוי ועומד על פסק דינו, והוא נתון במעצר או במאסר, רשאי בית המשפט, לבקשתו, לצוות על שחרורו בערובה או ללא ערובה.

שחרור בערובה על ידי בית המשפט

(ב) בית משפט רשאי לצוות על נאשם או על נידון, שערעור תלוי ועומד על פסק דינו, לתת ערובה, אף אם אינו מוסמך להורות על מעצרו לפי סעיף 21, כדי להבטיח את התייצבותו למשפט, ומשעשה כן, יראו את הנאשם או את הנידון כמי ששוחרר בערובה.

45. סבר בית משפט כי יש מקום לגבות עדות לאלתר לפי סעיף 117 לחוק סדר הדין הפלילי, בעבירות לפי סעיפים 199 עד 202, 427 או 428 לחוק העונשין, או לפי פקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973, למעט עבירה הקשורה רק בשימוש עצמי בסמים, לא ישחרר את הנאשם בערובה, לפני שנגבתה העדות שבית המשפט סבר שיש מקום לגבותה לאלתר, אלא אם כן הסכים לכך תובע או שהשופט שוכנע כי השחרור לא יפריע לגביית העדות, או אם חלפו 14 ימים מעת המעצר.

סייג לשחרור

46. (א) ציווה שופט לשחרר אדם בערובה או להטיל עליו ערובה, יקבע את סוג הערובה, גובה הערובה, וכן את תנאי הערובה ומשך תוקפם; והכל במידה שאינה עולה על הנדרש כדי להשיג את מטרות הטלת הערובה.

שיקולים לקביעת ערובה

(ב) בהחלטתו לפי סעיף קטן (א) ישקול השופט גם את אלה –

(1) מהות העבירה;

(2) המידע שבידי התביעה;

(3) עברו הפלילי של האדם;

(4) מצבו הכלכלי של האדם ויכולתו להמציא את הערובה הנדרשת;

(5) האפשרות שהאדם יוכל לעמוד בתנאי הערובה.

(ג) בקביעת תנאי הערובה של קטין יתחשב השופט, בין השאר, בצרכיו המיוחדים כקטין.

47. (א) שוחרר אדם בערובה ולא המציאה במועד שנקבע, ייעצר ויובא בפני שופט תוך 24 שעות מעת מעצרו.

תוצאות אי המצאת ערובה

(ב) היתנה השופט את השחרור בהמצאת ערובה, ולא הומצאה הערובה במועד שנקבע, יובא העצור בפני שופט תוך 24 שעות מתום המועד האמור.

(ג) לא קבע השופט מועד להמצאת הערובה ולא הומצאה הערובה, יובא העצור בפני שופט תוך 48 שעות מעת מתן ההחלטה.

(ד) מיד עם המצאת הערובה הנדרשת ומילוי תנאי הערובה, ישוחרר האדם ממעצרו.

תנאי השחרור
בערובה

48. (א) שחרור בערובה הוא על תנאי שהמשוחרר יתייצב לחקירה, לדיון במשפטו או בערעור, או לנשיאת עונשו, בכל מועד שייררש, וכן שיימנע מלשבש הליכי משפט; בית המשפט רשאי להוסיף תנאים, לפרק זמן שיקבע, ככל שימצא לנכון, לרבות:

(1) חובת הודעה על כל שינוי במען המגורים ובמקום העבודה;

(2) איסור יציאה מן הארץ והפקדת הרכונו;

(3) איסור כניסה לאזור, לישוב או למקום בארץ, שיקבע;

(4) איסור לקיים קשר או להיפגש עם מי שיקבע;

(5) חובת מגורים או הימצאות באזור, בישוב או במקום בארץ, שיקבע;

(6) חובה להימצא בפיקוחו של קצין מבחן, לאחר קבלת תסקיר מעצר; משך הפיקוח לא יעלה על ששה חודשים, אך בית המשפט רשאי להאריכו לתקופות שלא יעלו על ששה חודשים כל אחת;

(7) חובה לקבל טיפול למשתמשים בסמים, ובלבד שהטיפול אושר על ידי קצין מבחן;

(8) חובה להתייצב בתחנת משטרה במועדים שיקבע;

(9) איסור יציאה ממקום מגורים במשך כל היממה או בחלק ממנה;

(10) איסור המשך עיסוק הקשור בעבירה, כאשר מתקיים יסוד סביר לחשש שהמשך העיסוק מהווה סכנה לבטחון הציבור, או עלול להקל על ביצוע עבירה דומה;

(11) למלא אחר צו הגנה על פי החוק למניעת אלימות במשפחה, התשנ"א-1991.

כן רשאי בית המשפט, על בסיס תסקיר מעצר כאמור בסעיף 21א, ובהסכמת החשוד או הנאשם, להתנות את שחרורו בביצוע בדיקה רפואית או בקבלת טיפול רפואי או טיפול מקצועי אחר, או להורות כי הטיפול יהיה במסגרת פיקוח קצין מבחן כאמור בפסקה (6).

(ב) לא יצווה שופט על איסור יציאה מן הארץ, אלא אם כן נתקיימו שניים אלה:

(1) קיימת אפשרות סבירה שהמשוחרר לא יתייצב לחקירה, לדיון במשפט או לנשיאת עונשו;

(2) לא ניתן להבטיח את התייצבותו בהמצאת ערובה מתאימה, או בקביעת תנאי שחרור מתאימים.

(ג) מקום שנדרש הסדר להבטחת קיומם של תנאי השחרור, יובאו פרטי ההסדר לידעית השופט לפני קביעת התנאים.

(ד) צו איסור יציאה מן הארץ ישמש אסמכתה למנוע את יציאתו של המשוחרר מן הארץ.

(ה) לצורך הפיקוח על קיום תנאי השחרור, תהיה לשוטר סמכות כניסה לכל מקום שיש לו יסוד סביר להניח כי המשוחרר נמצא בו או למקום שבו על המשוחרר להימצא.

כתב ערובה 49. (א) כתב ערובה יפרט את תנאי השחרור וייחתם בפני שופט, רשם או מזכיר בית המשפט, או בפני שוטר או סוהר שהוסמך לכך בפקודות המשטרה או שירות בתי הסוהר.

(ב) בכתב הערובה החתום בידי צד שלישי יפורטו גם התנאים המיוחדים שלמילויים ערב צד שלישי.

פטור הערב 50. (א) ביקש ערב צד שלישי לבטל את ערבותו או להחזיר לו את ערבוננו, רשאי בית המשפט, לאחר שהזמין לדיון את המבקש, התובע, המשוחרר בערובה וכל ערב שערב יחד עם המבקש, להיעתר לבקשה או לסרב לה; בית המשפט לא יסרב לבקשה, אם המשוחרר בערובה התייצב או הובא בפני בית המשפט; נעתר בית המשפט לבקשה, רשאי הוא לבטל את השחרור בערובה, לקבוע ערובה אחרת, או לשנות את תנאיה.

(ב) בית המשפט רשאי להוציא צו להבאת ערב שהוזמן לדיון ולא התייצב, אלא אם כן היה הערב מיוצג בדיון על ידי עורך דין או הודיע לבית המשפט בתצהיר כי הוא מסכים לבקשה.

(ג) לענין בקשה להחזרה או לביטול ערבון או ערבות שהוטלו על ידי הקצין הממונה, יהיו לקצין הממונה הסמכויות המסורות לבית המשפט בסעיף קטן (א), בשינויים המחויבים.

(ד) נפטר הערב, לפני שניתן צו על תשלום סכום ערבותו או על חילוט ערבוננו, אחריותו על פי כתב הערובה בטלה, וסכום ערבוננו יוחזר לעזבונו לכשיתבקש הדבר; הודע לבית המשפט על דבר פטירת הערב, ימסור בית המשפט הודעה על כך לתובע, למשוחרר בערובה ולערב אחר שערב לאותו משוחרר, ורשאי בית המשפט, לבקשת תובע או ערב אחר, לקבוע ערובה אחרת, לשנות את תנאיה או לבטל את השחרור בערובה.

תוצאות הפרת תנאי שחרור בערובה 51. שופט הדן בענינו של משוחרר בערובה, שהובא לפניו בשל הפרת תנאי מתנאי השחרור, רשאי להורות על חילוט הערבות, ואם התגבשה עילת מעצר, לעצרו או לשחררו בערובה בתנאים שיקבע; בקשה לחילוט ערבות שניתנה על ידי ערב לא תידון אלא אם כן ניתנה לערב הזדמנות להשמיע את טענותיו.

עיון חוזר בהחלטת בית המשפט 52. (א) עצור, משוחרר בערובה או תובע רשאי לפנות לבית המשפט בבקשה לעיון חוזר, בענין הנוגע למעצר, לשחרור או להפרת תנאי השחרור בערובה, לרבות בהחלטה לפי סעיף זה, אם נתגלו עובדות חדשות, נשתנו נסיבות או עבר זמן ניכר מעת מתן ההחלטה.

(ב) אדם המוחזק במעצר בשל אי יכולתו להמציא ערובה, רשאי לפנות בכל עת בבקשה לעיון חוזר.

(ג) הוטל פיקוח קצין מבחן לפי סעיף 48(א), רשאי קצין המבחן לפנות לבית משפט בבקשה ליתן צו המשנה את החלטתו; הבקשה תהיה בכתב ותלווה בתסקיר.

ערר על החלטת בית המשפט

53. (א) עצור, משוחרר בערובה ותובע רשאים לערור על החלטת בית משפט בענין הנוגע למעצר, לשחרור, להפרת תנאי ערובה או להחלטה בבקשה לעיון חוזר, וכן רשאי ערב לערור בענין ערבותו, בפני בית משפט שלערעור, שידון בערר בשופט יחיד; על החלטת בית המשפט המחוזי בערר, רשאים הם לערור בפני בית המשפט העליון, שידון בערר בשופט יחיד.

(ב) השופט הדן בערר, רשאי להיוקק לחומר ראיות חדש, שניתוסף מאז הדיון בבית משפט קמא.

הסמכות בעיון חוזר ובערר

54. בעיון חוזר ובערר רשאי בית המשפט לקיים את ההחלטה שעליה עוררים, לשנותה או לבטלה ולתת החלטה אחרת במקומה.

השהיית ביצוע שחרור

55. (א) החליט בית המשפט על שחרור בערובה או על שחרור ללא ערובה, של אדם שהיה במעצר בעת מתן ההחלטה, והודיע היועץ המשפטי לממשלה או תובע, במעמד מתן ההחלטה, על רצונו לערור עליה, רשאי בית המשפט שנתן את הצו לצוות על השהיית ביצוע השחרור לתקופה שיקצוב ושלא תעלה על 48 שעות מעת מתן ההחלטה; לענין זה יחולו הוראות סעיף 29, בשינויים המחויבים.

(ב) ערר כאמור בסעיף קטן (א) יוגש בהקדם האפשרי תוך התקופה שנקצבה.

(ג) החליט היועץ המשפטי לממשלה או התובע, למרות הודעתו לבית המשפט, כי לא יוגש ערר, יודיע מיד לבית המשפט על החלטתו, והאדם ישוחרר לאלתר.

אופן הגשת בקשות

56. (א) בקשה לשחרור בערובה שאינה מוגשת אגב דיון בבקשה למעצר, בקשה להטיל ערובה, בקשה לעיון חוזר או בקשה לערור, תוגש בכתב, ותכיל תמצית נימוקיה; קדמו לה בקשות אחרות באותו ענין, יצורפו אליה העתקים של אותן בקשות ושל פרוטוקול הדיון בהן; ואולם בית המשפט רשאי להיזקק לבקשה גם אם לא צורפו העתקים כאמור, אם נחה דעתו שיש ברשותו המידע הנדרש למתן החלטה.

(ב) על בקשה לפי סעיף קטן (א) יחולו הוראות סעיף 15(ג) עד (ז), בשינויים המחויבים.

נוכחות בעלי הדיון

57. (א) דיון לפי סעיפים 43, 52, 53 ו-58, יהיה בפני המשוחרר בערובה או סניגורו, בפני עצור, ובפני תובע; ואולם מותר לדון בבקשת העצור שלא בפני תובע אם ניתנה לתובע הודעה על הדיון 24 שעות מראש; מותר לדון בבקשת תובע שלא בפני המשוחרר בערובה אם הומצאה למשוחרר בערובה הודעה על הדיון 48 שעות מראש.

(ב) הודעה על מועד הדיון ומקומו תימסר למשוחרר בערובה, לעצור, לסניגור אם יש להם סניגור, ולתובע.

(ג) לא ניתן לקיים דיון בנוכחות העצור מפאת מצב בריאותו יחולו הוראות סעיף 16(2), בשינויים המחויבים.

58. (א) הערובה ותנאי השחרור בערובה יתבטלו אם לא יוגש כתב אישום נגד החשוד תוך 180 ימים; ואולם בית המשפט רשאי, בתוך תקופת הערובה, להאריך אותה ואת תנאיה, לתקופה נוספת שלא תעלה על 180 ימים, אם הוגשה בקשה באישור תובע.
- (ב) בית המשפט רשאי להורות על הארכה נוספת של הערובה ותנאיה לתקופה שלא תעלה על 90 ימים, אם הוגשה בקשה לכך באישור היועץ המשפטי לממשלה.
59. חשוד הנתון במעצר ולא הוגש נגדו כתב אישום תוך 75 ימים לאחר מעצרו, ישוחרר מן המעצר, בערובה או ללא ערובה.
60. נאשם, שלאחר הגשת כתב האישום נגדו היה נתון במעצר בשל אותו כתב אישום, תקופה המצטרפת כדי 30 ימים ומשפטו לא החל, ישוחרר מן המעצר, בערובה או ללא ערובה; ואולם רשאי בית המשפט לדחות את מועד תחילת המשפט, בלא שישוחרר, ל-30 ימים נוספים, אם ביקש זאת הנאשם או סניגורו.
61. (א) נאשם, שלאחר הגשת כתב אישום נגדו, היה נתון במעצר בשל אותו כתב אישום תקופה המצטרפת כדי ששה חודשים, ומשפטו בערכאה הראשונה לא נגמר בהכרעת דין, ישוחרר מן המעצר, בערובה או ללא ערובה.
- (ב) על אף הוראות סעיף קטן (א) רשאי נשיא או סגן נשיא, של בית המשפט שבו מתנהל משפטו של הנאשם, להורות על הארכת מעצרו של הנאשם לתקופה שלא תעלה על 90 ימים.
62. על אף הוראות סעיפים 59 עד 61, רשאי שופט של בית המשפט העליון לצוות על הארכת המעצר או על מעצר מחדש, לתקופה שלא תעלה על 90 ימים, ולחזור ולצוות כך מעת לעת, וכן להורות על שחרורו של הנאשם, בערובה או ללא ערובה.
63. זוכה נאשם, בוטל האישום או הופסקו הליכי המשפט, ישוחרר מיד ממעצרו, אם הוא עצור; ואם שוחרר בערובה, יופטרו הוא וערכיו מערבותם ויוחזר הערבון הכספי, הכל לפי הענין; ואולם, אם הודיעה התביעה כי בדעתה להגיש ערעור, רשאי בית המשפט לשחררו בערובה מטעמים שיירשמו, או להורות על מעצרו לתקופה שלא תעלה על 72 שעות לשם הגשת הודעת הערעור.
64. אין בהוראות סעיפים 59 עד 63 כדי למנוע מעצר החשוד או הנאשם, שחרורו בערובה או המשך מעצרו, בשל מעשה אחר, או מעצרו על ידי צו בית המשפט שלעצור.
65. כל עוד לא הוגש כתב אישום, רשאי שוטר שאינו תובע כאמור בסעיף 10(א2) לחוק סדר הדין הפלילי, לנהל הליכים לפי סימן ג' או לפי סימן זה, למעט הליכים לפי סעיפים 52 ו-53.
- פרק ג': עיכוב**
66. בפרק זה, "עיכוב" – הגבלת חירותו של אדם לנוע באופן חופשי, בשל חשד שבוצעה עבירה או כדי למנוע ביצוע עבירה כאשר הגבלת החירות מסויגת מראש בזמן ובתכלית, הכל כאמור בפרק זה.

תוקף הערובה

שחרור באין אישום

שחרור באין משפט

שחרור באין הכרעת דין

הארכת מעצר או חידושו

שחרור והפטר כתום המשפט

מעצר בשל עבירה אחרת

סמכות שוטר

הגדרות

67. (א) היה לשוטר יסוד סביר לחשד כי אדם עבר עבירה, או כי הוא עומד לעבור עבירה העלולה לסכן את שלומו או בטחונו של אדם, או את שלום הציבור או את בטחון המדינה, רשאי הוא לעכבו כדי לברר את זהותו ומענו או כדי לחקור אותו ולמסור לו מסמכים, במקום הימצאו.

(ב) שוטר רשאי לדרוש מאדם להילוות עמו לתחנת המשטרה או לזמנו לתחנת המשטרה למועד אחר שיקבע, אם נתקיימו שניים אלה:

(1) יש יסוד סביר לחשד שהוא עבר עבירה או יש הסתברות גבוהה שהוא עומד לעבור עבירה כאמור בסעיף קטן (א);

(2) הזיהוי היה בלתי מספיק, או לא ניתן לחקור אותו במקום הימצאו.

68. (א) היה לשוטר יסוד סביר לחשד שנעברה עבירה, רשאי הוא לעכב אדם שיכול למסור לו מידע הנוגע לאותה עבירה, כדי לברר את זהותו ומענו וכדי לחקור אותו במקום הימצאו; וכן רשאי הוא לזמן אותו לתחנת משטרה קרובה למועד סביר אחר שיקבע לצורך ביצוע אותן פעולות.

(ב) היה הזיהוי בלתי מספיק, או היה חשש כי האדם לא יתייצב לחקירה במועד, רשאי השוטר לבקש מאותו אדם להילוות עמו לתחנת המשטרה לשם גביית העדות.

69. הוקנתה בחיקוק הסמכות לחפש במקום, בכליו או על גופו של אדם, או הסמכות לדרוש מאדם הצגת מסמכים, רשאי בעל הסמכות לעכב אדם או כלי רכב כדי לאפשר את החיפוש או העיון במסמכים, וכן רשאי הוא לדרוש מהאדם למסור את שמו ומענו.

70. (א) היה לשוטר יסוד סביר לחשד כי ניתן נגד אדם צו מעצר או צו מאסר, רשאי הוא לעכבו עד לקבלת עותק הצו, לצורך ביצוע המעצר או המאסר על פיו.

(ב) לא ניתן לקבל עותק הצו במקום, רשאי שוטר לדרוש מאותו אדם להילוות עמו לתחנת המשטרה לשם קבלת הצו ולשם ביצוע המעצר או המאסר על פיו.

71. (א) היה לשוטר יסוד סביר לחשד שבוצעה עבירה בת מעצר וסבר כי יש צורך לבצע חיפוש בכלי רכב כדי לאתר את מבצע העבירה או קורבנה או כדי לאתר ראייה הקשורה בעבירה, רשאי הוא להורות לעכב את כלי הרכב ולערוך את החיפוש כאמור.

(ב) הוראות סעיף קטן (א) יחולו גם אם קיים חשש שעומדת להתבצע עבירה מן העבירות המפורטות בסעיף 35(ב), או אם קיימת הסתברות גבוהה שעומדת להתבצע עבירה בת מעצר.

72. (א) על מבצע עיכוב יחולו הוראות סעיף 24, בשינויים המחויבים.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), שוטר המעכב לפי סעיף 71, יזהה את עצמו על פי הוראות סעיף 35 לפקודת המשטרה.

73. (א) לא יעוכב אדם או כלי רכב מעל לזמן סביר הדרוש, בנסיבות המקרה, לביצוע הפעולה שלשמה הוקנתה סמכות העיכוב.

עיכוב חשוד במקום

עיכוב עד במקום

עיכוב לחיפוש ולבריקת מסמכים

עיכוב לביצוע צו מעצר או צו מאסר

עיכוב כלי רכב לשם חיפוש

הנהל בעיכוב

משך העיכוב

(ב) בכל מקרה, לא יעוכב אדם או כלי רכב לפרק זמן העולה על שלוש שעות; ואולם בעיכוב הקשור למספר רב של מעורבים, רשאי הקצין הממונה להאריך את משך העיכוב לפרק זמן נוסף שלא יעלה על שלוש שעות נוספות, מנימוקים שיירשמו.

74. עם תום העיכוב, יערוך מבצע העיכוב דו"ח, שבו יפרט את שמו של מי שעוכב, סיבת העיכוב ומשך העיכוב, אם נתקיים אחד מאלה:

(1) האדם הובא לתחנת המשטרה או זומן אליה;

(2) האדם עוכב לפרק זמן של עשרים דקות או יותר.

75. (א) כל אדם רשאי לעכב אדם אחר עד לבואו של שוטר אם נתקיים אחד מאלה:

(1) האדם חשוד כי ביצע בפניו עבירת אלימות, פשע, גניבה או עבירה שגרמה נזק של ממש לרכוש;

(2) אדם אחר הקורא לעזרה מצביע על אדם החשוד שביצע בפניו עבירה, כאמור בפסקה (1).

והכל אם יש חשש שהחשוד יימלט או שזהותו אינה ידועה.

(ב) חשוד שעוכב לפי סעיף קטן (א), יימסר לשוטר ללא דיווי, ובלבד שהעיכוב לא יעלה על שלוש שעות.

(ג) המבצע עיכוב לפי סעיף קטן (א) רשאי להשתמש בכוח סביר, אם החשוד סירב להיעתר לבקשת העיכוב, ובלבד שלא יהיה בשימוש בכוח כדי לגרום לחשוד חבלה.

14. בסעיף 76 לחוק העיקרי, במקום "עד 32 ו-34" יבוא "עד 57".

תיקון סעיף 76

15. במקום סעיף 77 לחוק העיקרי יבוא:

החלפת סעיף 77

77. בפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969⁵ -

תיקון פקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) - מס' 9

(1) בסעיף 8, במקום "לענין סימן זה" יבוא "לענין הוראות חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996";

(2) סעיפים 2 עד 7 ו-9 עד 18 - בטלים;

(3) בסעיף 44, אחרי "בשל מעצר" יבוא "או עיכוב".

16. בסעיף 79 לחוק העיקרי, פסקה 2 תסומן "(4)" ולפניה יבוא:

תיקון סעיף 79

(2) בסעיף 243א, בסעיף קטן (ב), במקום "סעיפים 33 עד 49 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982" יבוא "סעיפים 41 ו-44 עד 58 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996";

(3) בסעיף 243ב, בסעיף קטן (א), במקום "סעיפים 51 עד 54 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982" יבוא "סעיפים 59 עד 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996";

⁵ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 12, עמ' 284.

17. בסעיף 80 לחוק העיקרי, בפסקה (2), בסעיף קטן (ג) החדש, במקום "כאמור בסעיף 2 לפקודה" יבוא "כאמור בסעיפים 67 ו-70 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996".
18. בפקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א-1971, אחרי סעיף 5 יבוא:
- הזדהות שוטר 45. (א) שוטר שהוא לבוש מדים יענוד תג זיהוי גלוי לעין הנושא את שמו ושם משפחתו.
- (ב) שוטר שאינו לבוש מדים והוא משתמש בסמכויות שוטר כלפי אדם, יזהה את עצמו בפני אותו אדם בציון שמו או כינויו הרשמי והיותו שוטר, וכן בהצגת תעודת המינוי שלו.
- (ג) שוטר שהוא לבוש מדים המשתמש בסמכויות שוטר כלפי אדם, יציג את תעודת המינוי שלו מיד עם דרישתו של אותו אדם.
- (ד) שוטר ימסור את פרטי זהותו ואת מספרו האישי, לבקשת כל אדם בכל ענין הקשור להיותו שוטר, בין אם הוא לבוש מדים ובין אם לאו.
- (ה) חובת ההזדהות לפי סעיפים קטנים (ב), (ג) או (ד) לא תחול אם -
- (1) מילויה עלול לסכל את ביצוע הסמכות;
- (2) מילויה עלול לגרום לפגיעה בבטחונו של השוטר או של אדם אחר.
- (ו) חלפו הנסיבות שמנעו מילוי החובות לפי סעיף זה יקיים השוטר את ההוראות האמורות, מוקדם ככל האפשר".
19. בפקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], התשל"ב-1971⁶, בסעיף 95ב -
- (1) בסעיף קטן (א), במקום "סעיפים 2 ו-3 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969" יבוא "סעיפים 23 ו-67 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (בסעיף זה - החוק)";
- (2) בסעיף קטן (ג), בסופו יבוא "ויחולו עליו ההוראות החלות על שוטר לפי סעיפים 24 עד 26 לחוק".
20. בחוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, התשנ"ב-1992⁷, בסעיף 64 -
- (1) בסעיף קטן (א), המילים "2, (1), (3) עד (6)" - יימחקו, ואחרי "(בסעיף זה - הפקודה)" יבוא "סעיף 23(א), (2), (3) ו-(ב) וסעיף 67 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996";
- (2) בסעיף קטן (ב), במקום "סעיף 21 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח חדש], התשמ"ב-1982" יבוא "סעיף 15 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996".

תיקון פקודת המשטרה - מס' 15

תיקון פקודת בתי הסוהר - מס' 16

תיקון חוק גנים לאומיים שמורות טבע אתרים לאומיים ואתרי הנצחה - מס' 2

⁶ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 21, עמ' 459.

⁷ סיח התשנ"ב, עמ' 230.

21. בחוק הנוער (שפיטה), ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971⁹, בסעיף 10 -

- (1) ברישה, במקום "בפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969 (להלן בסעיף זה - הפקודה)" יבוא "בחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (בסעיף זה - החוק)";
- (2) במקום פסקה (4) יבוא:

"(4) בסעיף 17(א) לחוק, בכל מקום, במקום "15 ימים" יבוא "10 ימים"; בסעיף 17(ב) לחוק, במקום "30 ימים" יבוא "20 ימים".

22. בחוק להגנת חיית הבר, התשט"ו-1955⁹, בסעיף 11(א), המילים "2, 3" - יימחקו ואחרי "לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969" יבוא "סעיף 23(א)1, (2), (3), (ד)5 ו-(ב) וסעיף 67 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996".

23. תחילתו של חוק זה ביום תחילתו של החוק העיקרי, ואולם -

- (1) תחילתם של סעיפים 21, 39(ד) ו-59 עד 61 לחוק העיקרי, כנוסחם בחוק זה, ביום ג' בטבת התשנ"ח (1 בינואר 1998);
- (2) תחילתו של סעיף 48(א)6 לחוק העיקרי, כנוסחו בחוק זה, ותחילתו של סעיף 21(א) לחוק העיקרי, כנוסחו בחוק זה, לענין דיון בבקשה למעצר לפי סעיף 12, ביום י"ג בטבת התשנ"ט (1 בינואר 1999);
- (3) על אף הוראות. סעיף 14 לחוק זה, סעיפים 51 עד 54 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982¹⁰, יבוטלו ביום ג' בטבת התשנ"ח (1 בינואר 1998);
- (4) תחילתו של סעיף 5(א) לחוק המשטרה [נוסח חדש], התשל"א-1971, כנוסחו בסעיף 18 לחוק זה ביום ג' בטבת התשנ"ח (1 בינואר 1998).

צחי הנגבי
שר המשפטים

בנימין נתניהו
ראש הממשלה

דן תיכון
יושב ראש הכנסת

עזר ויצמן
נשיא המדינה

⁹ ס"ח התשל"א, עמ' 134.
⁹ ס"ח התשט"ו, עמ' 10.
¹⁰ ס"ח התשמ"ב, עמ' 43.